

MONITERINGSRAPPORT 2020

Overvågning af sjældne padder i udvalgte områder

Løgfrøen er Vordingborg Kommunes sjældneste padde. Knudshoved maj 2020.

MONITERINGSRAPPORT 2020 – Overvågning af sjældne padder i udvalgte områder

Moniteringsrapport 2020 afrapporterer årets overvågning af sjældne paddearter i Vordingborg Kommune.

Rapporten er i 2020 er afgrænset til at omfatte de sjældne padder på Knudshoved Odde (Klokkefrø, Strandtudse, Løgrø, Løvfrø og Grønbroget Tudse), Avnø (Grønbroget Tudse og Klokkefrø), Svinø (syd) (Grønbroget tudse), Vestmøn med Farø og Bogø (Grønbroget Tudse), Kindvig / Gammel Oremandsgård (Løvfrø) samt Roneklint (Løvfrø).

Hvor der foreligger data præsenteres de optalte bestande for årene 2016 – 2020.

Overvågningen er som i de foregående år baseret på registrering af kvækkende hanner, som en anerkendt metode til at vurdere en status eller bestandsudvikling. Resultaterne er indberettet på Miljøportalen.

Overvågningen har omfattet et meget stort antal søer, der som udgangspunkt er besøgt mindst 2 gange. De fleste søer er dog besøgt 3-4 gange på optimale dage og nætter i yngleperioden. Det er tilstræbt at finde de perioder hvor der er flest mulige aktive individer, så der kan tegnes et pålideligt billede af bestandenes størrelser.

Padderapport 2020 er udarbejdet for Vordingborg Kommune af *Amphi Consult ved Peer Ravn* på baggrund af feltarbejde udført i foråret og sommeren 2020. Feltarbejdet er udført af konsulenterne Kåre Fog og Flemming Kruse. Konsulent Flemming Kruse har samlet informationerne og skrevet rapporten. Alle rapportens fotos er taget i forbindelse med feltarbejdet af Konsulent Flemming Kruse (FK).

Alle kortreferencer, f.eks. C10, henviser til Vordingborg Kommunes interne kortbladsystem. Systemet er nærmere forklaret i Padderapport 2018, side 45. Kortmaterialet er baseret på Vordingborg Kommunes tilgængelige NetGis.

Overvågningen og resultaterne i 2020 er påvirket af den tørke som fra det tidlige forår prægede det sydøstlige Sjælland, Møn og Lolland-Falster. Desuden er der stadigvæk eftervirkninger fra oversvømmelserne fra havet i januar måned 2019, som påvirkede en lang række kystnære søer.

Resume af året 2020

Overvågningen i Vordingborg Kommune i 2020 giver følgende status for de overvågede lokaliteter og arter.

Klokkefrøen har i de 2 bestande på Knudshoved og Paradiset/Knudsskov haft en udmærket sæson, og er tilbage i den fremgang der har været i bestanden de seneste år. Ynglesæsonen startede normalt medio april. På grund af flere udtørrede og havvandspåvirkede søer opstod der dog aldrig noget "klokkekor" i bestanden. Samlet blev der optalt 222 kvækkende hanner. Til sammenligning blev der i 2019 optalt 89 kvækkende hanner.

Løgrøen findes kun på Knudshoved. Antallet af kvækkende hanner er i forhold til 2019 steget fra 15 til 28 kvækkende hanner og antallet af anvendte søer er steget fra 3 til 5.

Løvfrøen er overvåget på Knudshoved og Knudshoved Odde, ved Kragevig og Roneklint. Her er der oplevet en meget positiv udvikling i bestanden, formentlig som resultat af en betydelig indsats med at grave nye søer, naturpleje samt opdræt og udsætning af haletudser. Det samlede antal løvfrøer i de 3 områder er steget fra 320 i 2018 til 704 i 2020. Fremgangen skyldes især udviklingen ved Kragevig.

Strandtudse er kun truffet på Knudshoved og på sin sædvanlige ynglelokalitet, bortset fra et eksemplar der blev truffet længere inde på Knudshoved Odde. Kvækningen var i 2020 meget intens og der blev optalt markant flere hanner end de foregående år – 125 mod 50 i 2019. Desværre var vandspejlet også i 2020 stærkt på retur allerede i april og fuldstændig udtørret i juni, bortset fra et enkelt dybere lavning.

Grønbroget Tudse er på Sjælland overvåget på Knudshoved, Knudshoved Odde, Avnø samt Svinø Syd. Bestandene er små, men udviser ingen større afvigelser i forhold til de foregående år. På Sjælland er der i 2020 optalt 79 kvækkende hanner mod 93 i 2018. På Vestmøn og Bogø er der i 2020 optalt 162 kvækkende hanner i 14 søer. Til sammenligning blev der i 2018 optalt 46 kvækkende hanner i 20 søer. Fremgangen skyldes især et par rigtig gode søer på Vestmøn. I mange af de helt små bestande er der tale om at de slet ikke eller næsten ikke har ynglet i 2020.

Klokkefrø *Bombina bombina*

Klokkefrøen er i Vordingborg Kommune repræsenteret med 2 bestande; den oprindelige bestand på Knudshoved og "doubletbestanden" mellem Draget til Knudsskov. I 2018 blev der konstateret klokkefrøer på Avnø og de blev genfundet i 2020.

Den samlede klokkefrøbestand er i foråret og sommeren optalt til 224 kvækkende hanner i 23 søer. Det skal ses i lyset af, at der i 2019 blev optalt bare 92 kvækkende hanner i 13 søer. Antallet er en tilbagevenden til niveauet fra 2018. Både 2019 og 2020 var præget af udpræget tørke samt at flere tidligere gode klokkefrøsøer var salte efter oversvømmelse fra havet.

Foto 1. Kvækkende klokkefrøhan i sø på Knudshoved i maj 2020.

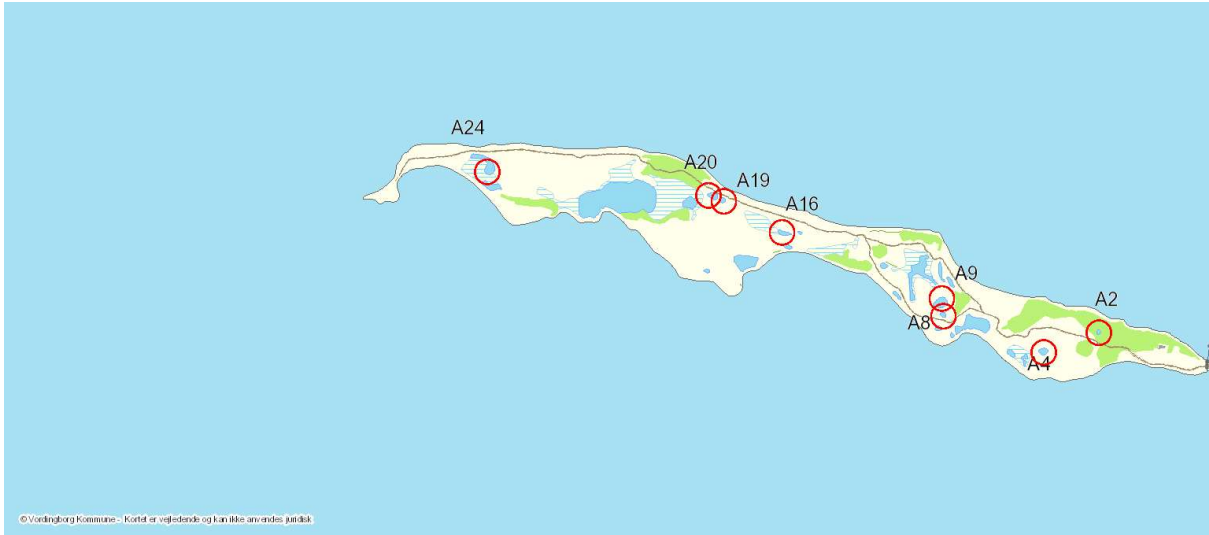
Knudshoved

Bestanden er den oprindelige klokkefrøbestand.

Der er i 2020 optalt 137 kvækkende hanner i 8 søer (A2, A4, A8, A9, A16, A19, A20 og A24).

Vandspejlet i mange af søerne var lavt allerede ved forårets start og endte med at være helt eller delvist udtørrede i løbet af yngleperioden. Det gælder for bl.a. A5, A11 og A24. Flere søer var stadigvæk saltpåvirkede efter oversvømmelserne i januar 2019. Men antallet af søer med kvækkende klokkefrøer steg fra 2019 til 2020 fra 5 til 8 søer.

Den vigtigste klokkefrø-sø var igen A9 med 75 kvækkende hanner.

Kort 1. Klokkefrøsøer på Knudshoved i 2020

Klokkefrø (Bombina bombina)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (120)	2017 (135)	2018 (211)	2019 (57)	2020 (137)
Vandhul					
A2	-	-	-	-	1
A4	15	15	25	5	10
A5	20	20	30	0	0
A8	5	8	2	0	12
A9	25	30	100	35	75
A11	10	15	3	0	0
A14	5	2	2	0	0
A16	0	0	12	6	3
A19	10	10	0	0	8
A20	20	10	12	8	25
A23	10	10	5	0	0
A24	5	5	20	3	3

Tabel 1. Udviklingen i klokkefrøbestanden på Knudshoved (kortblad A) 2016-2020

Knudshoved Odde (Knudsskov og Paradiset)

Bestanden er ”doubletbestanden” fra Knudshoved, etableret i årene 2000 – 2003.

Der er 2020 optalt 85 kvækkende hanner i 14 søer (B4, B5, B6, B7, B10, B15, B19, B20, B21, B23, B26, B27, B28 og B36).

Flere af de søer der var ubenyttede i 2019 er igen kommet i anvendelse, selvom vandstanden generelt var lav i alle områdets søer fra forårets start. Den ”nye” sø B7 på nordsiden af Paradiset var også god for klokkefrøerne i 2020 med 13 samtidige kvækkende hanner. Søen ved kysten øst for Knudsskov, B23, havde det største antal kvækkende hanner nogensinde, nemlig 22. Det mest bemærkelsesværdige i 2020 er, at

der er truffet klokkefrøer i yderligere 2 søer i Knudsskov, nemlig søerne omkring skovlysningsen Ramforbi. Endelig bemærkes det, at søen B26, vest for Gammelgård, nu er en klokkefrø-sø med 8 kvækkende hanner. Det tegner godt for en yderligere spredning til de nye søer mellem Paradiset og Draget. Klokkefrøen har tilsyneladende et stort potentiale for spredning på Knudshoved Odde.

Kort 2. Klokkefrøsøer i Paradiset og Knudsskov i 2020

Klokkefrø (Bombina bombina)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (38)	2017 (52)	2018 (81)	2019 (32)	2020 (85)
Vandhul					
B2 Stenalderhullet	5	0	10	0	0
B3	4	6	7	0	0
B4	6	7	4	4	6
B5	1	0	5	3	3
B6	5	5	5	0	8
B7	7	12	7	8	13
B10 Øst for Paradis	-	-	5	3	4
B14 Snapstinget inkl oversvømmelse	1	0	4	0	0
B15 Stengærdemose	4	4	3	2	3
B19	-	-	-	-	3
B20	3	2	0	0	1
B21	2	2	15	3	8
B23	0	11	10	10	22
B26	-	-	-	-	8
B27	0	2	3	2	2
B28 (Sorte Hul)	0	0	3	0	3
B36	-	-	-	-	1

Tabel 2. Udviklingen i klokkefrøbestanden på Knudshoved Odde (kortblad B) 2016-2020

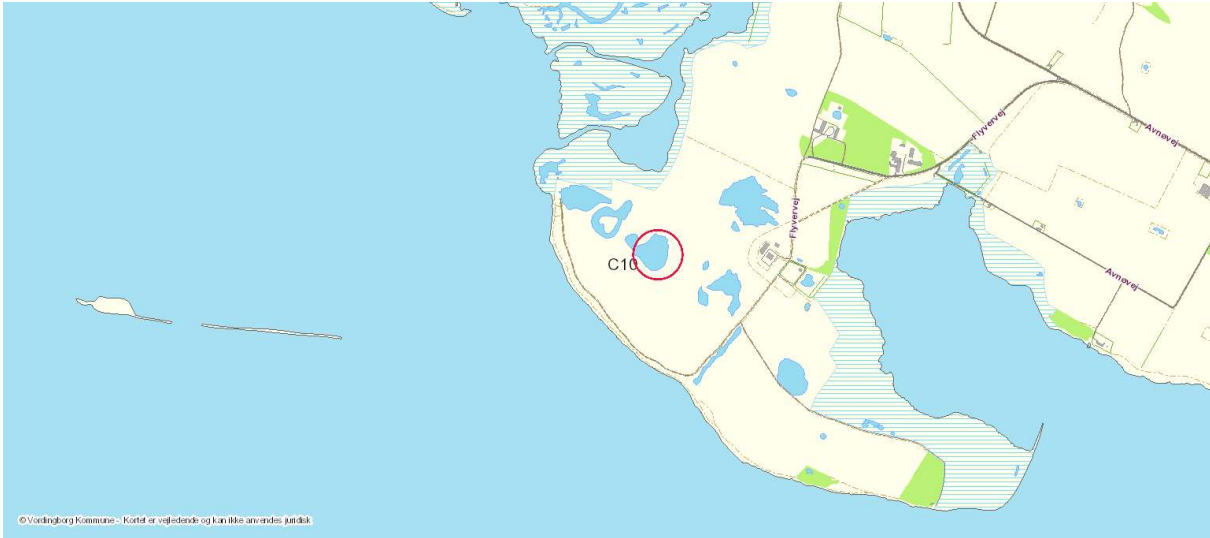

Klokkefrølokalitet B7 i nordkanten af Paradiset. 13 kvækkende klokkefrøer i 2020.

Klokkefrølokalitet B23 ved kysten øst for Knudsskov. 22 kvækkende klokkefrøer i 2020.

Avnø

Kort 3. Ved overvågningen i 2018, 2019 og 2020 er der hørt klokkefrøer i søen C10

Klokkefrø (<i>Bombina bombina</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016	2017	2018 (3)	2019 (2)	2020 (2)
Vandhul					
C 10	-	-	3	2	2

Tabel 3. Udviklingen i Klokkefrøbestanden på Avnø (kortblad C) 2018-2020.

Ved overvågningen i 2018 blev der talt 3 kvækkende hanner i søen C10. Klokkefrøerne blev i 2019 og 2020 genfundet, dog kun 2 eksemplarer. Det er fortsat uvist om der er tale om en bestand med både hanner og hunner. Det er ikke undersøgt, om der har været ynglesucces. Klokkefrøerne bør fortsat overvåges, da forholdene på Avnø syntes ideelle for en bestand. Der er i 2019 og 2020 lavet flere nye søer på Avnø i forbindelse med EU SemiAquaticLIFE projektet som Vordingborg Kommune er partner i.

Strandtudse *Bufo calamita*

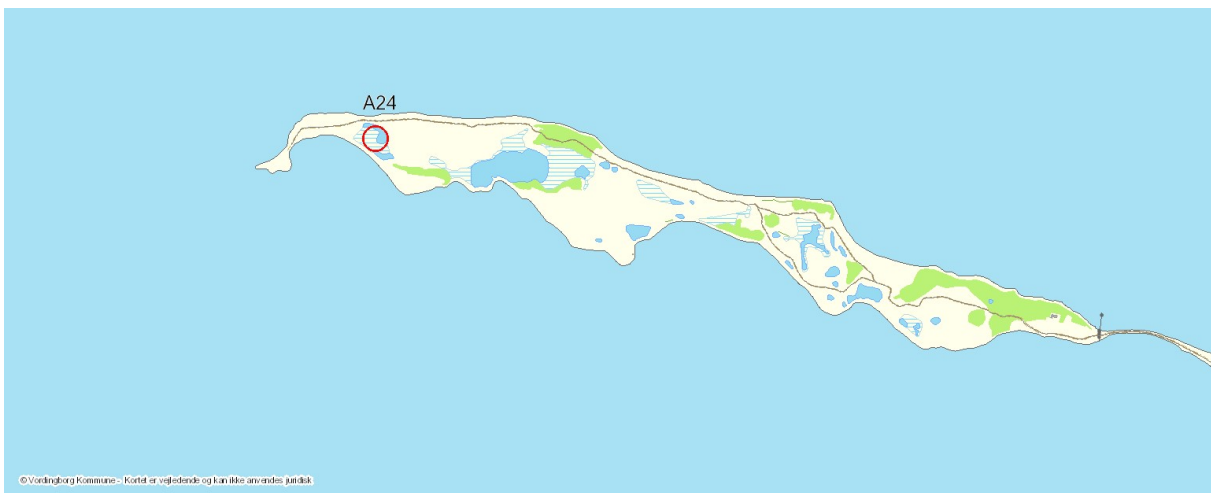
Strandtudsen er i 2020 kun fundet på Knudshoved og et eksemplar ved Knudsskovgården øst for Draget. Strandtudsen blev seneste hørt på Avnø i 2018. Tidligere har der været Strandtudser på Tærø, Vestmøn og Ulvhale, men trods overvågning er den ikke observeret og må anses for at være forsvundet. Der er bestande af Strandtudser på Dybsø (Næstved Kommune) samt øerne Omø og Agersø i Storebælt.

Strandtudsen er kendt fra Knudshoved fra 1940'erne men forsvandt tilsyneladende. I 2010 blev der hørt 2 kvækkende hanner og fundet nogle få nyforvandlede tudser. Siden 2016 har der været kor af Strandtudse på Spidsen af Knudshoved. Her er bestanden sædvanligvis begunstiget af en stor oversvømmelse omkring søen A24. Denne sø var både i 2019 og 2020 af en meget begrænset udbredelse på grund af tørken og i løbet af foråret svandt søen helt ind til en enkelt udgravet fordybning. Der er håb om, at en del af årets yngel har overlevet der.

Strandtudsens kor var i 2020 meget intenst og der blev optalt 125 kvækkende Strandtudser. En fremgang på 75 i forhold til 2019.

Hele foråret 2020 blev der observeret en enkelt kvækkende strandtudse i en af de mange nye oversvømmelser vest for Knudsskovgården. Det viser strandtudsens spredningsevne, sandsynligvis over havet, enten fra bestanden på Knudshoved eller Dybsø på den anden side af Avnøfjorden.

Ved et mirakel er A24 endnu ikke blevet oversvømmet fra havet. Det må dreje sig om nogle få centimeter der ved højvande adskiller den ferske sø fra havvandet. Erosionen fra havet gnaver voldsomt i de strandvoldene mod syd der adskiller søen fra havet. Af hensyn til de mange sjældne padder der yngler i søen bør det overvejes at få godkendelse til at udbedre disse skader, så oversvømmelser kan udskydes en årrække.

Kort 4. Strandtudsens ynglelokalitet på Knudshoved

Strandtudse (<i>Bufo calamita</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (20)	2017 (25)	2018 (30)	2019 (50)	2020 (126)
Vandhul					
A24	20	25	30	50	125
B33					1

Tabel 4. Udviklingen i Strandtudsebestanden på Knudshoved 2016 – 2020

Strandtudseseøen A24 på Knudshoved er egentlig en tilbagevendende oversvømmelse. Marts 2020.

2 strandtudser i A24 i foråret 2020.

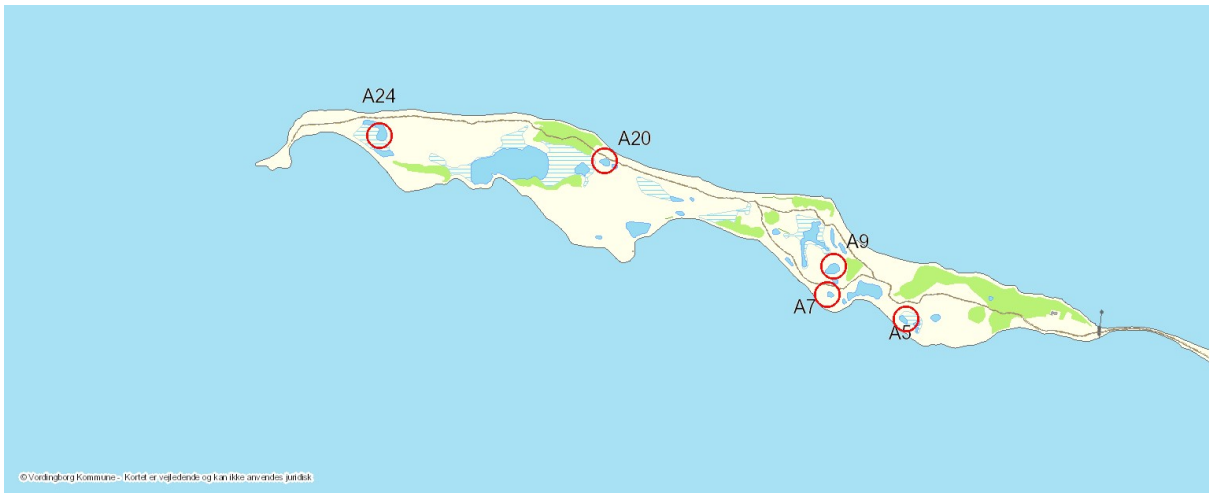
Løgfrø *Pelobates fuscus*

Løgfrøen er kun fundet på Knudshoved. Den har været i en voldsom tilbagegang på Sjælland i en meget lang årrække og bestanden på Knudshoved er den eneste sikre forekomst udenfor artens nordøstsjællandske kerneområde.

Løgfrøen blev i 2018 eftersøgt på hele Knudshoved og Knudshoved Odde, og det lykkedes at finde nye ynglevandhuller, men kun på Knudshoved. Der blev således registreret Løgfrø i 5 søer og med i alt 22 kvækkende hanner. Løgfrøen kvækker under vandet og høres normalt kun af trænede observatører. Overvågningen suppleres med elektronisk undervandslytteudstyr (hydrofon).

Ved overvågningen i 2020 blev Løgfrøen fundet i 5 søer (A5, A7, A9, A20 og A24) med i alt 28 kvækkende hanner. Tilsyneladende veksler Løgfrøen en del mellem søerne på Knudshoved. Søen A24 er suverænt artens vigtigste ynglesø med ikke mindre end 15 optalte hanner. I forbindelse med overvågningen blev der fundet både ægsnore og haletudser af den ekstremt sjældne padde.

Søen A24 er truet med gennembrud fra havet og dermed ødelæggelse af en vigtig yngledam for Løgfrøen. Det bør seriøst overvejes at sikre søen mod haven for en i hvert fald kortere årrække.

Kort 5. Søer med ynglende Løgfrø i 2020

Løgfrø (<i>Pelobates fuscus</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (13)	2017 (19)	2018 (22)	2019 (15)	2020 (28)
Vandhul					
A3	0	0	1	0	0
A4	3	4	3	3	0
A5	-	-	-	-	2
A7	-	-	-	-	2
A9	6	6	5	6	4
A20	4	6	5	0	5
A24	0	3	8	6	15

Tabel 5. Udviklingen Løgfrøbestanden på Knudshoved fra 2016 – 2020

Det er i bevoksningen af kogleaks man træffer løgfrøen i søen A24 på Knudshoved.

Oftest er løgfrøen neddykket i yngletiden. Den kvækker under vandet og er meget vanskelig at observere. Dette eksemplar sad oppe i vegetationen, formentlig på jagt. A24 på Knudshoved.

Løvfrø *Hyla arborea*

Løvfrøen er i Vordingborg Kommune repræsenteret med 4 større, adskilte bestande: 1) Knudshoved og Knudshoved Odde, 2) på og omkring Kulsbjerg Øvelsesplads, 3) bestanden omkring Roneklint og 4) en helt ny bestand ved Kragevig. Ved Nygårds Have vest for Vordingborg er en meget lille bestand.

I 2020 er bestandene på Knudshoved og Knudshoved Odde, bestanden omkring Roneklint og den helt nye bestand ved Kragevig blevet overvåget.

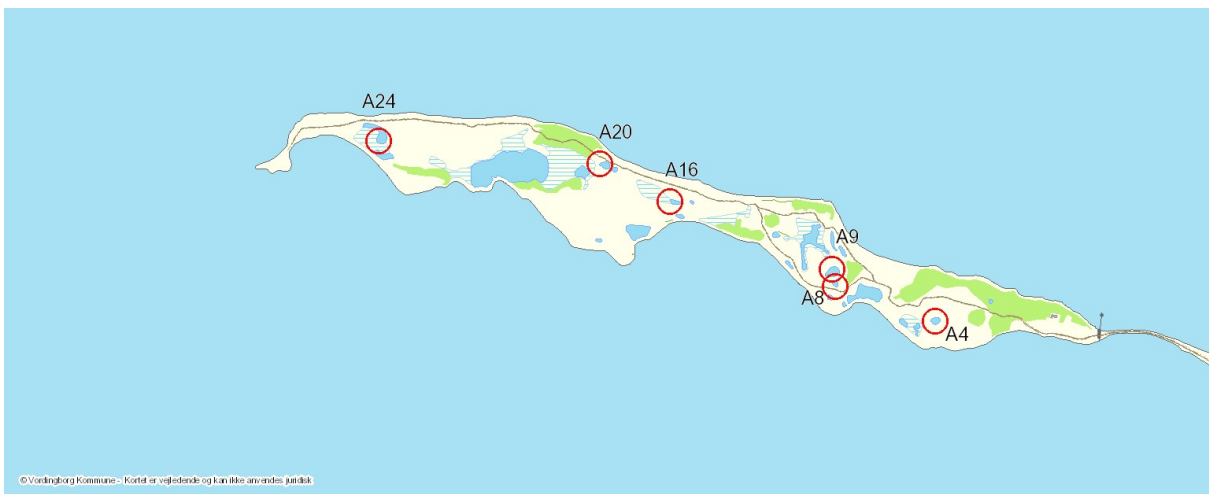
Knudshoved og Knudshoved Odde

Løvfrøen yngler i alle egnede søer på Knudshoved og Knudshoved Odde. Løvfrøen dukkede uventet op på Knudshoved i 2003. En genetisk undersøgelse viser, at dyrene stammer fra bestanden ved Præstø og sandsynligvis er udsat illegalt. Løvfrøen har ved egen hjælp spredt sig over Draget og helt ind i Knudsskov. Løvfrøen var tidligere almindelig på Knudshoved Odde, men forsvandt af ukendte årsager omkring 1950.

Samlet er der i 2020 optalt 193 kvækkende løvfrøhanner i 17 søer. Det er en tilbagegang i forhold til optællingen i 2018 hvor der blev optalt 220 hanner, ligeledes i 17 søer (dog ikke helt de samme). Tilbagegangen kan formentlig tilskrives at et stort antal søer var udtørrede eller havde lavt vandspejl i 2020. Løvfrøerne elsker store fladvandede søer med en udbredt bevoksning af flydende græsser og vandplanter. (se beskrivelsen fra Kragevig).

Knudshoved

Ved overvågningen i 2020 er der optalt 84 kvækkende hanner i 6 søer (A4, A8, A9, A16, A20, A24). Flere søer der normalt huser løvfrøer var helt eller delvist udtørrede, bl.a. A5, der normalt huser 10-20 kvækkende hanner, og havde ingen løvfrøer i 2020.

Kort 6. Søer med ynglende løvfrøer i 2020.

Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (135)	2017 (150)	2018 (165)	2019	2020 (84)
Vandhul					
A4	20	20	15	-	15
A5	10	10	20	-	0
A8	15	15	10	-	12
A9	20	20	30	-	35
A11	0	10	5	-	0
A13	5	5	5	-	0
A14	5	5	10	-	0
A16	0	0	15	-	5
A19	10	10	0	-	0
A20	30	30	20	-	12
A22	10	5	0	-	0
A23	5	10	15	-	0
A24	5	10	20	-	5

Tabel 6. Udviklingen i Løvfrøbestanden på Knudshoved fra 2016 – 2020.

Roneklint

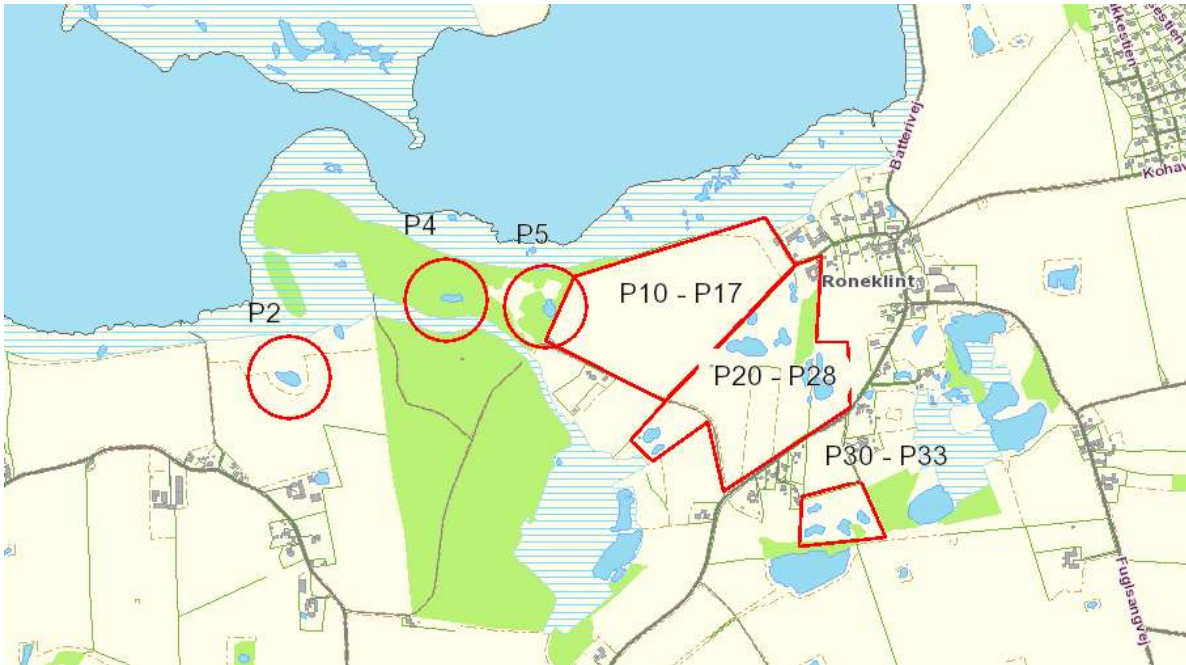
Der er siden 1989 gjort en stor indsats for at redde den lille isolerede bestand i Bøndernes Egehoved der var knyttet til en sø (P5) og hvor forholdene var langt fra det ideelle på grund af skyggende træer. Bestanden var på dette tidspunkt nede på 5-6 kvækkende hanner. Der er siden 1989 udfoldet et stort arbejde for at sikre den isolerede bestand. Dels er flere af de oprindelige søer blevet oprenset og befriet for skyggende træer, dels er der gravet et meget stort antal nye søer og endelig er bestanden suppleret med et stort antal opdrættede haletudser. Arbejdet er gennem årene støttet af Vedensnaturfonden, Storstrøms amt, Den Danske Naturfond samt ikke mindst af Vordingborg kommune. Siden 2016 er antallet af optalte kvækkende hanner steget fra 37 i 2016 til over 200 i 2020. Stigningen er sket samtidig med at Vordingborg Kommune har lavet en række nye søer. Sideløbende har EU SemiAquaticLIFE projektet, hvor Vordingborg Kommune er partner, i flere år har udsat løvfrøhaletudser for at støtte den sårbare løvfrøbestand.

I forbindelse med overvågningen i 2019 og 2020 er der iagttaget en omfattende vandring mellem de enkelte søer, både imellem årene og i de enkelte år. Især i 2019 var det udtalt, og skal formentlig ses i lyset af den løvfrøyngel (haletudser) der blev udsat i 2017 var blevet kønsmodne. Løvfrøerne har ikke fundet deres favoritsøer og mange af de nye søer har endnu ikke udviklet en vegetation af flydende vandplaner der er attraktiv for løvfrøerne.

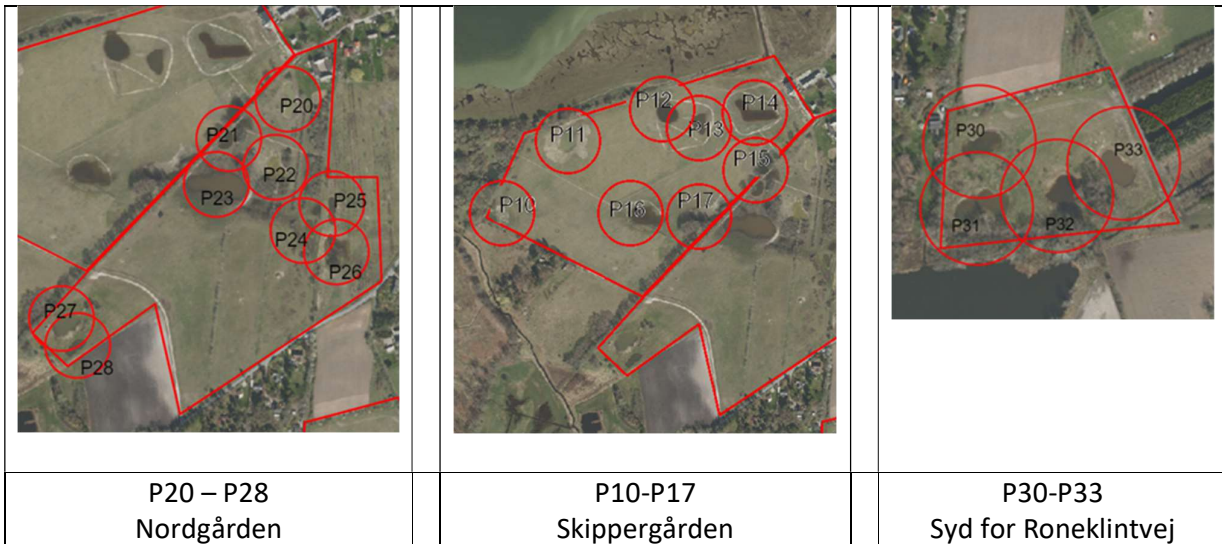
Løvfrøbestanden er overvåget i perioden ultimo april til ultimo maj, med et maksimum omkring 7. maj.

Der er i 2020 optalt 211 kvækkende hanner i 21 søer (P2, P4, P5, P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P20, P22, P23, P24, P27, P28, P30, P31, P32 og P33).

I de oprindelige søer i Bøndernes Egehoved (P4 og P5) ser det ud som om bestandene har stabiliseret sig på et forventet godt niveau. På Nordgården er det især de 2 større og vegetationsrige søer P23 og P27 der har store bestande. På Skippergården er P 11, P12 og P13 stabile søer. De øvrige søer mangler vandplanter før de bliver rigtig attraktive. Syd for Roneklintvej har løvfrøerne især etableret sig i P30 med 12 kvækkende hanner.

Kort 6. Søer med kvækkende løvfrøer i 2020

Detailkort over søerne ved Roneklint.

Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (37)	2017 (28)	2018 (100)	2019 (204)	2020 (211)
Gamle vandhuller					
P2 (2)	11	5	12	3	2
P4 (3)	9	10	20	25	27
P5 (4)	16	7	35	20	17
Skippergården					
P10 (5)	-	-	2	20	2
P11 (6)	-	-	2	35	30
P12 (7)	-	-	0	7	20
P13 (8)	-	-	0	2	15
P14 (9)	-	-	0	2	1
P15 (10)	-	-	0	0	9
P16 (11)	-	-	1	10	8
P17 (12)	-	-	0	2	1
Nordgården					
P20 (14)	0	0	0	3	3
P21 (13)	0	0	2	0	
P22 (15)	0	0	0	0	1
P23 (16)	1	2	2	25	13
P24 (17)	0	2	7	9	10
P25 (20)	0	0	5	0	0
P26 (21)	0	0	0	0	0
P27 (18)	0	0	4	15	20
P28 (19)	0	0	8	12	14
Syd for Roneklintvej					
P30 (22)	0	0	0	4	12
P31 (23)	0	0	0	1	3
P32 (24)	0	0	0	8	1
P33 (25)	0	0	0	1	2

Tabel 6. Udviklingen i løvfrøbestanden omkring Roneklint 2016 – 2020.

Kragevig

Bestanden ved Kragevig er helt ny i Vordingborg Kommune og er etableret ved udsætning af haletudser i 2017. I ramme af Vordingborg Kommunes deltagelse i SemiAquaticLIFE projektet er der oprenset og gravet et større antal søer i området mellem Kragevig og Gammel Oremandsgård ligesom et projekt med naturlig hydrologi har genskabt mange søer og oversvømmelser. Disse søer må forventes at blive indtaget af den store løvfrøbestand i de nærmeste år. Samtidig med er der gennemført en omfattende succesrig reintroduktion af løvfrø-haletudser.

Det der karakteriserer søerne er, at de er store, lavvandede og allerede har en udviklet vegetation af flydende vandplanter og græsser. Desuden er de omgivet af lysåbne og ekstensivt afgræssede arealer der ikke sprøjtes eller behandles med uhensigtsmæssige slån timer. Det er lige det miljø som løvfrøerne elsker at opholde sig i. Det bliver meget spændende at følge denne bestands udvikling i de kommende år.

Kort 7. Søer med kvækkende løvfrøer i 2020.

Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016	2017	2018	2019	2020 (300)
Vandhul					
O10				*	200
O11 (ny sø fra 2019)					100

Tabel 7. Udviklingen i løvfrøbestanden omkring Kragevig i 2019 og 2020.

*I 2019 blev der hørt enkelte løvfrøer i O10 nord for Kragevig, men de blev ikke optalt.

Opstart på gravearbejdet med en ny sø ved Kragevig (O11) 9 i december 2019.

Den færdige sø i maj 2020. Bemærk den meget brede zone med oversvømmet græs hvor løvfrøerne opholder sig i yngletiden.

Svanesøen (O10) nord for Kragevig blev gravet i 2019 og er allerede efter et år en ideel ynglelokaltet for løvfrøer.

Engkarse på bredden af Svanesøen. Også vandplanterne nyder godt af de brede og fugtige zoner omkring søerne.

En af de omkring 300 kvækkende løvfrøhanner der i foråret 2020 kunne høres i de 2 nye søer ved Kragevig.

Grønbroget Tudse *Bufo viridis*

Grønbroget tudse findes i Vordingborg kommune i 4 adskilte bestande: 1) bestanden omkring Avnøfjorden og Dybsø Fjord, 2) bestanden i Vordingborg, 3) bestanden på Bogø og 4) bestanden på Vestmøn. Hertil kommer et par små, isolerede bestande ved Lundby, ved Elmelunde samt Oddermosen (Møn).

Ved overvågningen i 2020 er indsatsen koncentreret om Knudshoved og Knudshoved Odde, Avnø og den sydligste del af Svinø (vest for Avnø) samt bestandene på Bogø og Vestmøn.

Der er i 2020 optalt i alt 243 kvækkende hanner fordelt på 37 søer. Der blev ikke optalt grønbrogede tudser i alle områder i 2019, men ved optællingen i 2018 blev der i samme områder optalt 153 kvækkende hanner i 30 søer i det samme. Både foråret 2019 og 2020 var præget af mange helt eller delvis udtørrede søer. Desuden var en del søer ved overvågningen i 2019 konstateret som meget tilgroede og uegnede som ynglesøer for grønbroget tudse. Hvor det var muligt blev flere af disse søer oprenset i vinteren 2019/2020 og det gav overbevisende resultater flere steder.

Den grønbrogede tudse på Møn er i krise flere steder og mange små bestande har tilsyneladende ikke ynglet i 2020. Det skal derfor foreslås, at flere af disse søer oprenses i vinteren 2020/2021.

I ramme af EU-projektet SemiaquaticLife (Sjælland) samt projektet Biodiversitetssøer på Møn (Møn Biosfære), der er støttet af Den Danske Naturfond og Vordingborg Kommune, er der oprenset og gravet en del søer på gode lokaliteter i 2018, 2019 og 2020. Der er desuden udsat haletudser af grønbroget tudser på et par lokaliteter. Det er endnu for tidligt at vurdere værdien af denne indsats. Vordingborg kommune har også i 2020 støttet en række oprensninger og nye søer for at hjælpe den grønbrogede tudse igennem den aktuelle krise.

Foto 2. Grønbroget Tudse i parring og med ægstrengene. Fra Bogø (FK)

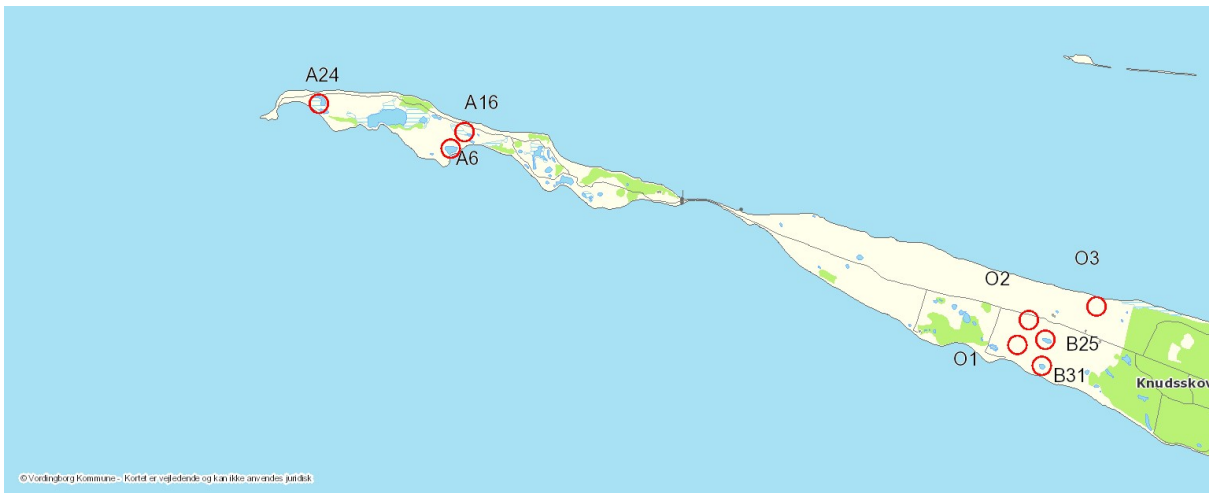
Grønbroget Tudse på Knudshoved, Knudshoved Odde, Avnø og Svinø Syd

På begge sider af Avnø Fjord er der flere mindre bestande af grønbroget tudse. Det er rimeligt at betragte bestandene som dele af en samlet bestand. Det antages at individer af bestanden tilfældigt veksler over Avnø Fjord, hvilket også forklarer hvorfor der pludselig kan dukke eksemplarer op på helt nye lokaliteter. Det er almindeligt kendt, at grønbroget tudse ikke lader sig bremse af det brakke vand i fjorden og Smålandshavet, da fiskerne af og til melder om fangst af grønbrogede tudser i garn og ruser.

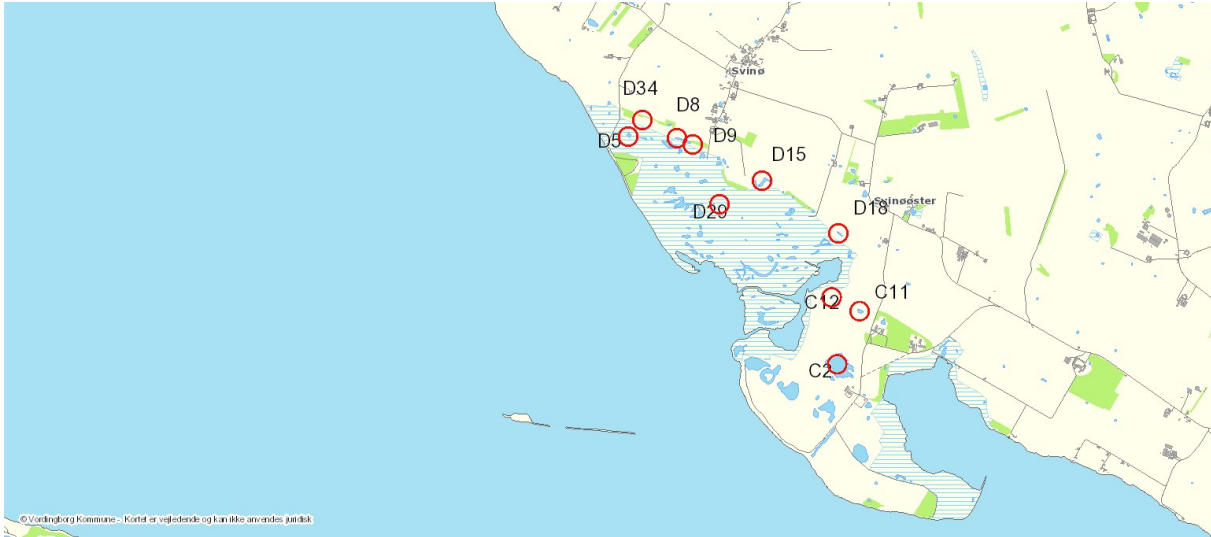
På Knudshoved og Knudshoved Odde er der en mindre bestand af Grønbroget Tudse som veksler lidt imellem forskellige søer og oversvømmelser. I 2019 blev en del af de tidligere ynglelokaliteter oversvømmet med havvand og dermed ikke brugbare. Andre var udtørrede allerede i april. Der er i 2020 talt 11 grønbrogede tudser i søerne A6, A16, A24, B25, B31 samt 3 i oversvømmelser omkring Knudsskovgården.

På Avnø er der registreret grønbroget tudse siden 2001 hvor den intensive dræning af den tidligere flyveplads blev stoppet. Ved den store oversvømmelse fra havet i november 2006 fik bestanden et alvorligt tilbageslag, som det tog flere år at overvinde. Der er i 2020 optalt 42 grønbrogede tudser på Avnø (C2, C11 og C12)

På den sydlige kyst af Svinø og på strandengen Hyltemade har der historisk altid været en god bestand af grønbroget tudse. Men indlandslokaliteterne er efterhånden ødelagt af tilgroning, forurening og landbrugsdrift, så bestanden er trængt ud til kysten. Her er der de senere år oprenset en del søer og gravet nye. Den store strandeng Hyltemade har gennem tiderne haft flere gode ynglelokaliteter, men hyppigere oversvømmelser fra havet har ødelagt en del. I 2020 er der hørt grønbroget tudse på 2 lokaliteter på strandengen. Der er i 2020 optalt 26 grønbrogede tudser i søerne D5, D8, D9, D15, D18, D22, D29, D34.

Kort 8. Ynglelokaliteter for grønbroget tudse på Knudshoved og Knudshoved Odde i 2020

Kort 9. Ynglelokaliteter for grønbroget tudse på Svino (syd) og Avnø i 2020

Grønbroget tudse på land i stubmarken ved Knudsskovgård, maj 2020.

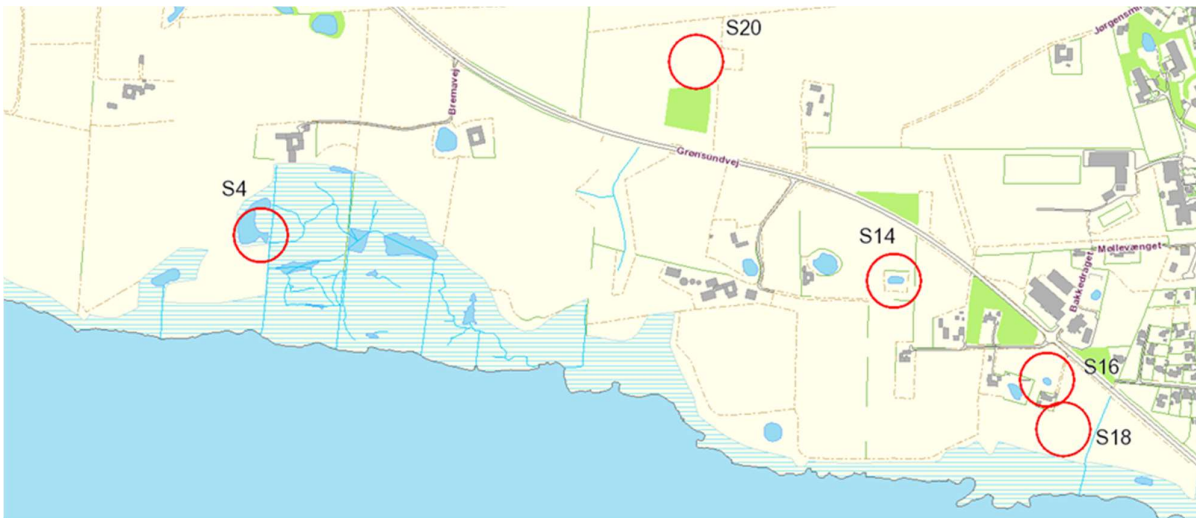
Grønbroget Tudse (<i>Bufo viridis</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (71)	2017 (65)	2018 (93)	2019 (43)	2020 (79)
Knudshoved					
A6	3	0	0	0	2
A11	0	0	3	0	0
A15	0	3	2	0	1
A16	0	3	2	0	1
A17	2	0	0	0	0
A24	0	0	0	0	2
Ravmosen – oversvømmet eng	0	0	2	0	0
Knudshoved Odde					
B14 Oversvømmelse			3	0	0
B25 Møllemarken				3	1
B31 Møllemarken					1
Oversvømmelse 1(syd)					1
Oversvømmelse 2 (midt)					1
Oversvømmelse 3 (nord)					1
Avnø og Svinø (syd)					
C2 (Gåsesøen)	40	35	35	40	30
C11	0	0	10	0	7
C12	0	0	0	0	5
D5					2
D6	5	2	3	-	0
D8	0	4	4	-	1
D9	0	3	0	-	2
D15	0	3	2	-	3
D18	0	3	3	-	5
D19	0	2	0	-	-
D22	0	3	2	-	3
D23	-	-	6	-	-
D24	2	0	0	-	-
D29	15	0	10	-	8
D32	4	4	3	-	-
D34	-	-	3	-	2

Table 8. Development in the population of green frog around Avnø Fjord 2016 – 2020.

Grønbroget Tudse på Bogø

Bogø har haft en meget stor bestand af grønbroget tudse, men bestanden er blevet mindre og mindre, næsten år for år. I de seneste år er der gjort store anstrengelser for at forbedre forholdene for den grønbrogede tudse på øen og der viser sig heldigvis nu positive resultater. På Farø er den grønbrogede tudse eftersøgt uden resultat siden 2016.

På Bogø er der registreret 27 kvækkende hanner i 5 søer. På Bremaengen blev der hørt 3 kvækkende hanner i nogle ferske afvandingskanaler samt i søen S4. Hele Bremaengen blev totalt oversvømmet fra havet i januar 2019. Den gamle lokalitet S4 blev i efteråret 2018 forsynet med et lavt dige mod afvandingskanalen mod øst. Formålet var at tilbageholde ferskvand i søen i en længere periode samt beskytte den mod mindre oversvømmelser via afvandingskanalen. Diget kunne desværre ikke forhindre havvandet i at løbe ind i søen ved oversvømmelsen i januar 2019. Ved de nye søer ved Grønsundvej 603 har der siden 2017 været ynglende tudser. I 2017 endog med et meget godt resultat. Dette tilskud af nye tudser har siden haft en positiv indflydelse på Bogøs samlede bestand. I foråret 2020 blev der optalt 15 grønbrogede tudser i S16 samt en 1 kvækkende han i den nærliggende S18. I forbindelse med overvågningsarbejdet blev der konstateret grønbroget tudse i den mod vest liggende sø S14, der blev gravet i 2017. På den bedste aften blev der talt 5 kvækkende hanner. Utvivlsomt tudser der er udvandret fra den ret tæt befolkede sø S16. I vinteren 2019/2020 blev der gravet 4 nye søer nord for Grønsundvej. Den nordligste af disse søer, S20, havde tiltrukket 3 grønbrogede tudser. Så status for den grønbrogede tudse på Bogø i 2020 er, at der blev optalt 27 kvækkende hanner i 4 søer. Trods alt en lille fremgang.

Kort 10. Ynglelokaliteter for Grønbroget Tudse på Bogø i 2020.

Grønbroget Tudse (<i>Bufo viridis</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (6)	2017 (11)	2018 (16)	2019 (22)	2020 (27)
Vandhul					
S4	5	5	6	2	3*
S8	1	1	1	0	0
S12	-	-	2	0	0
S14					5
S16			2	20	15
S17	-	5	5	0	0
S18	-	-	-	-	1
S20	-	-	-	-	3

Tabel 10. Udviklingen af bestanden Grønbroget Tudse på Bogø fra 2016 – 2020

*spredt på Bremaengen.

Grønbroget tudse fra søen S16 ved Grønsundvej 603 på Bogø foråret 2020.

Den nye lokalitet for grønbroget tudse på Bogø S14, blev gravet i 2017.

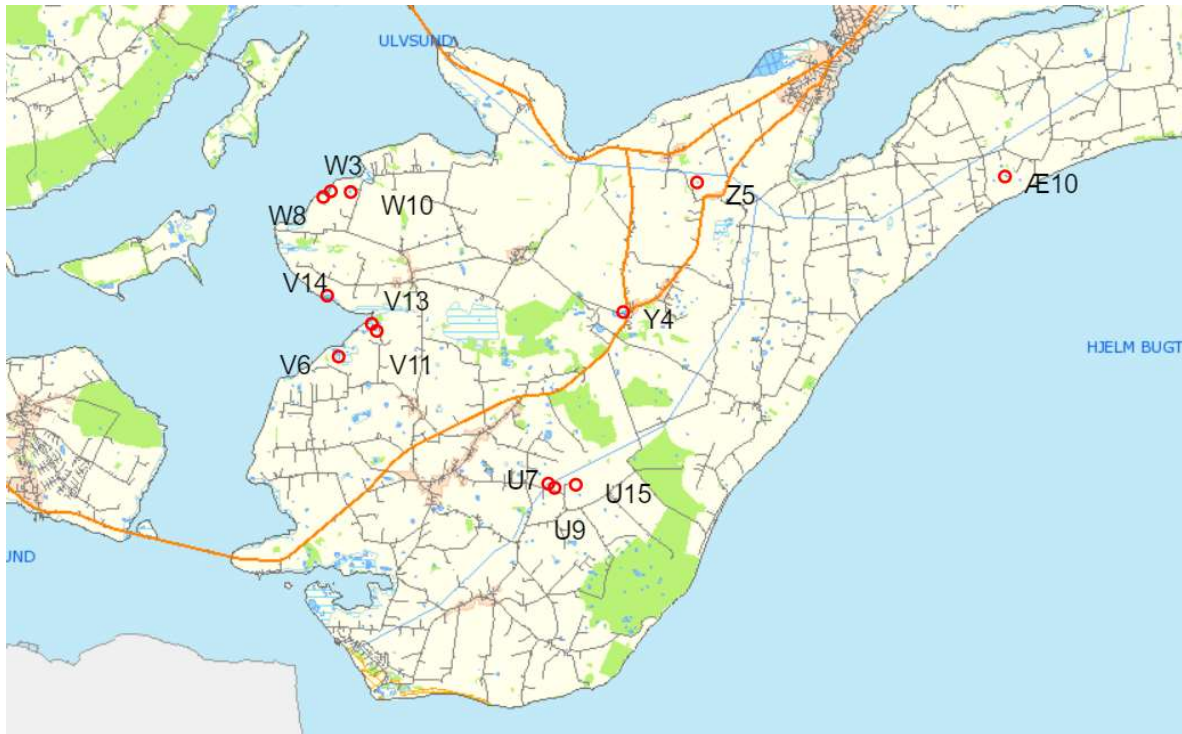
Grønbroget Tudse på Vestmøn

Grønbroget Tudse har i mange år været en karakterart for Vestmøn, men som alle andre steder er bestanden gået tilbage og optræder nu som små isolerede rester af den tidligere så udbredte art.

Der er i 2020 optalt 130 kvækkende tudser i 13 søer. Til sammenligning blev der i 2019 optalt 65 tudser i 9 søer. Både 2019 og 2020 har været præget af udpræget tørke og flere tidligere yngledamme der var fuldstændig tørlagt ved starten af ynglesæsonen. Der blev i 2019 iagttaget en betydelig vandring af tudser til de få tilbageværende velegnede yngledamme. Det har også betydet, at der er dukket tudser op i søer, hvor de ikke er set i en meget lang årrække.

Der er i en årrække oprenset og gravet søer for at hjælpe den grønbrogede tudse. At det hjælper er indsatsen på Spånbjergvej 1 og 3, vest for Damme et godt eksempel på. I en årrække havde søerne haft en stabil ynglebestand på omkring 18 hanner. I 2018 var søerne meget tilgroede med dunhammer og der blev kun optalt 6 hanner og året efter bare 3. I vinteren 2019/2020 blev søerne oprenset og i foråret 2020 blev der optalt 22 kvækkende tudser samt en kvækkende han i en nærliggende, nygravet sø.

Flere af de meget små bestande hænger i en tynd tråd og deres overlevelse er fortsat afhængig af en hjælpende hånd med oprensning af tilgroede søer samt gravning af nye søer.

Kort 11. Ynglelokaliteter for grønbroget tudse på Vestmøn 2020

Grønbroget Tudse (<i>Bufo viridis</i>)	Antal kvækkende hanner				
	2016 (74)	2017 (65)	2018 (30)	2019 (72)	2020 (135)
Vandhul					
U6	2	3	3	0	0
U7	16	15	0	3	15
U9	-	-	-	-	7
U11	-	-	-	0	0
U14	-	-	3	0	0
U15	-	-	-	0	1
V6	-	-	-	2	4
V10	-	7	3	0	0
V11		10	3	6	2
V12		5	3	6	0
V13	5	7	3	0	18
V14	8	0	3	14	56
V22	2	3	0	0	0
W3 (oprenset 2019)	-	-	-	-	9
W8 (ny sø)	-	-	-	-	1
W10 (oprenset 2019)	-	5	1	13	7
Y4 (Damsholte regnvandsbassin)	13	10	8	2	3
Y12	24	0	0	4	0
Z5	4	-	-	22	7
Æ10	-	-	-	-	5

Tabel 11. Udviklingen i bestanden af Grønbroget Tudse på Vestmøn fra 2016 - 2020

Bestandene af grønbroget tudse er ofte isolerede og små. Det gør dem meget sårbare hvis deres ynglesøer gror til eller skygges af træer og buske. På Spånbjergvej 1 og 3 på Møn var i en lang årrække en stabil bestand på omkring 20 hanner om foråret. I løbet af et par år faldt antallet til 3 (2019). I vinteren 2019/2020 blev søerne oprensede og allerede i foråret 2020 blev der optalt 22 hanner i 2 af søerne. Det viser, at det kan betale sig at holde øje med udviklingen i disse små bestande.

Vandstanden var høj i december 2019, men centralt i søen ses tydeligt den udbredte bevoksning af dunhammer der helt lukkede vandspejlet om sommeren.

Her ses den oprensede sø i april 2020. Klar til tage imod grønbrogede tudser.

Også nabosøen U9 blev rensset op.

Den oprensede sø. Der var en del alger i vandet, men det generede ikke tudserne.

Grønbrogede tudser i parring.

De karakteristiske ægstrengene viser at der har været succes med parringen i søen.